

ธรรมวิภาค

โดย...พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชพรหมยาน

สำหรับ คิหิปฏิบัติ คือข้อปฏิบัติที่ฆราวาส จะพึงปฏิบัติเพื่อความสุขในปัจจุบัน เป็นข้อปฏิบัติที่องค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดา ตรัสไว้พอดีๆ กับชาวบ้านที่หวังความสุข แต่ความจริงถ้าชาวบ้านเขาปฏิบัติได้ แต่ชาววัดปฏิบัติไม่ได้ เห็นจะเลวเกินไป เพราะว่าองค์สมเด็จพระจอมไตร ทรงตรัสว่า อันดับต่ำที่สุด วันนี้ก็ขอพูดต่ออีกหมวดหนึ่ง เป็นหมวด ๔ เหมือนกัน หมวดนี้ท่านให้นามว่า **สัมปรายิกัตถประโยชน์ คือประโยชน์ในภายหน้า ๔ อย่าง**

สำหรับเมื่อฉบับที่แล้วได้พูดถึงประโยชน์ในปัจจุบัน สำหรับวันนี้ พระพุทธเจ้าทรงให้ปฏิบัติสำหรับประโยชน์ภายหน้าแต่ทำให้ดีในวันนี้ การปฏิบัติให้ปฏิบัติขณะนี้ แต่ว่าความดีจะให้ผลในกาลข้างหน้าต่อไป คำว่ากาลข้างหน้านี้อาจจะเป็นข้างหน้าคือวันพรุ่งนี้ หรือเดือนหน้า ปีหน้า แม้แต่ชาติหน้าก็ยังได้ แต่ความจริง ถ้อยคำขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว ทรงแนะนำไว้ในที่นี้ ทำเดี๋ยวนี้ ก็ดีเดี๋ยวนี้ แล้วก็ดีต่อไปถึงข้างหน้าด้วย ก็ขอพูดตามหัวข้อของท่านเลยว่า สัมปรายิกะประโยชน์คือประโยชน์ในภายหน้า ๔ อย่าง ได้แก่ คือ

๑. สัมธาสัมปทา ถึงพร้อมด้วยศรัทธา คือเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ เช่น เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว อย่างนี้เป็นเรื่องใหญ่

ความจริงเรื่องศรัทธาความเชื่อนี้เป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเราจะเชื่อเฉยๆ โดยใครพูดอะไรแนะนำอะไรเราก็เชื่อเสีย อย่างนี้คนที่ถูกหลอกถูกลวงนี้มีเยอะก็เพราะเป็นคนไม่จำ คือหนักไปในความเชื่อ เห็นใครเขาพูดดีนิด พูดดีหน่อยมีรางวัลนิด มีรางวัลหน่อยก็เชื่อเขา เวลานี้ทางหน้าหนังสือพิมพ์ก็ดี ชาวทางวิทยุก็ดี จะเห็นว่าคนที่หลงใหลใฝ่ฝันในความเชื่อนี้ต้องเสียหายมากมาย คือเชื่อเพราะไร้ปัญญาอ่อนใจเชื่อ

ตัวอย่างเช่นเดียวกับที่ทำงานตะวันออกกลาง จะต้องเสียเงินกันเป็นพันเป็นหมื่นก่อนจะไป ไม่มีเงินไม่มีทองก็กู้ยืมเงินเขาไป ในที่สุดก็ถูกเขาหลอกเขาลวงถึงกับตัวเกือบจะตายเพราะไม่มีกิน ไม่มีค่าเครื่องบิน จะกลับอย่างนี้ก็มียากนั้นแหละ สำหรับในประเทศไทยก็มี ไปหลอกสาวเหนือมาบ้าง สาวภาคอีสานมาบ้าง สาวภาคกลางบ้าง หลอกกว่าจะมีงานทำ แต่ก็ส่งเขาไปสู่ช่องโสเภณี ต้องขายตัว ความจริงการขายตัวประเภทนั้น ถ้าผลรายได้มันได้กับตัวเองทั้งหมด มันก็มีประโยชน์ยังเอาไปทำประโยชน์ได้ แต่นี่ต้องเป็นทาสขายตัวเพื่อเขา ไม่ใช่เพื่อเราเอง

นี่การถึงพร้อมด้วยศรัทธาความเชื่อนี้ต้องมีปัญญาเข้าประกอบด้วย ไม่ใช่พระพุทธเจ้าบอกว่าจะเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศรัทธา มีความเชื่อ เราต้องเชื่อทุกอย่างอันนี้ไม่ได้ พระพุทธเจ้าทรงดำหนิ

ศรัทธามี ๒ อย่าง คือ

๑. อธิโมกขศรัทธา น้อมใจเชื่ออย่างหนึ่ง

๒. สัทธาสัมปยุทธ เชื้อไปด้วยปัญญาอีกอย่างหนึ่ง ก่อนที่จะเชื้อใช้ปัญญาพิจารณาก่อน

สำหรับการน้อมใจเชื้อ พระพุทธเจ้าทรงดำหนิว่า เป็นความเชื่อชั้นเลว เป็นปัจจัยของความทุกข์นี้ก่อนที่จะเชื้ออะไรใช้ปัญญาพิจารณาเสียก่อน มันจะไม่พลาดไม่พลั้ง มันจะเป็นความสุข นี่การที่จะเชื้ออะไรก็ดี แต่ในที่นี้ท่านบอกว่าจะเชื่อว่าทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่วเป็นต้น ท่านใช้คำว่าเป็นต้น

คำว่าทำดีต้องพิจารณาด้วยว่า ทำดีนี้มันดีจริงๆ หรือเปล่า ถ้าเขาบอกว่าไปตะวันออกกลางเงินเดือนนี้เราเชื่อแต่ว่าการก่อนจะไปเขาจะเอาเงินเราไปล่วงหน้า น้อย่าเพิ่งเชื่อมันต้องมีเหตุมีผลมีหลักฐานพอ จึงควรเชื่อ นี่ก็ขอฟุดโดยย่อว่า ถ้าเรามีศรัทธาเชื่อว่า ถ้าทำดีมีความสุข ทำชั่วเป็นประโยชน์ให้เกิดความทุกข์ ถ้าผมจะฟุดชะตอนนี้ที่เดี๋ยวก็นึกว่าจะไปทับที่หลังอันดับแรกก็ฟัง คิดว่าที่พระพุทธเจ้าสอนว่า จนถึงพร้อมด้วยความเชื่อ แต่ว่าจงเลือกเชื่อแต่ในสิ่งที่ดี และมีประโยชน์ มีเหตุมีผล

สำหรับประโยชน์ในภายหน้า ข้อที่ ๒ ท่านบอกว่า **ศีลสัมปทา** ถึงพร้อมด้วยศีล ศีลรักษากายวาจาให้เรียบร้อย ไม่มีโทษ

คำว่าศีล แปลว่า ปกติ คนทุกคนมีศีลคนทุกคนนั้นมีเสน่ห์ไม่ว่าใครจะเป็นพระก็ตามเณรก็ตาม ฆราวาสก็ตาม เด็กก็ตาม ผู้ใหญ่ก็ตาม ถ้าต้องการจะเป็นคนมีเสน่ห์ล่ะก็ ไม่ต้องไปหาหมอเสน่ห์ แล้วก็ไม่ต้องใช้เงินมากไม่ต้องซื้อความรัก ความรักจะหลั่งไหลมาเองที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า

ศีลนะ สุขตัง ยันติ ศีลเป็นปัจจัยให้เกิดความสุข

ศีลนะ โภคสัมปทา ศีลจะเป็นปัจจัยให้เกิดโภคสมบัติมาก

ศีลนะ นิพพุตัง ยันติ ศีลจะเป็นปัจจัยให้เราเข้าถึงความสงบ คือ หมดจากความทุกข์ ๗ จากความเดือดร้อนที่จะเข้ามาถึงจากภายนอก

นี่ศีลท่านกล่าวไว้อย่างนี้ นี่เราก็นั่งคิดว่า **ศีลนะ สุขตัง ยันติ** ท่านบอกคนที่ มีศีลจะเป็นคนมีความสุข นี่ไม่ได้หมายความว่าท่านให้มีแค่คนสองคน ท่านบอกทุกคนควรจะมีเสมอกัน เราเป็นคนที่มีศรัทธาแต่ต้องใช้ปัญญาเป็นเครื่องประกอบ พระพุทธเจ้าพูดอย่างนี้อ่าเพิ่งเชื่อ เพราะอะไร

เพราะว่าพระพุทธเจ้าท่านทำว่าที่ท่านพูดไปอย่างเพิ่งเชื่อ ลองเอาไปทำก่อน ถ้าไปทำแล้วไม่มีผลจริงอย่าเชื่อ ถ้ามีผลดีจริงจึงเอาไปปฏิบัติ ศีลสำหรับฆราวาสมีอะไร ปกติศีลก็ได้แก่ศีล ๕ ไม่ต้องศีล ๘

ข้อต่อไปข้อที่ ๓. ท่านกล่าวว่า **จาคสัมปทา** ถึงพร้อมด้วยการบริจาคทาน เป็นการเฉลี่ยความสุขให้แก่คนอื่น และข้อนี้ถ้าจะฟุดกันจริงๆ ละก็

มันไม่ได้เฉลี่ยความสุขให้คนอื่นโดยเฉพาะ ถือว่าเป็นการหาความสุขให้แก่ตัวเอง เพราะอะไร

เพราะว่าการบริจาคทานจาคสัมปทาถึงพร้อมในการบริจาคทาน นี้เราพูดแบบชาวบ้านนะ ถ้าพูดกันแบบพระละก็ยันนิพพานบั้ง ตัวนี้ไม่ใช่ใกล้ ศีลก็เหมือนกัน นี้เราพูดแบบชาวบ้าน ก็ลองคิดว่าต่างคนต่างมีเมตตาปราณีซึ่งกันและกัน ต่างคนต่างเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ต่างคนต่างก็อยากเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เมื่อเราให้เขาได้ เขาก็ให้เราได้ พระพุทธเจ้ากล่าวว่า

ปุชชา ลกเต ปุชัง ผู้บูชาย่อมได้การบูชาตอบ

วิณณโก ปฎิวันทัง ผู้ให้ย่อมได้ให้ตอบ

จาคสัมปทาก็เหมือนกัน การรู้จักเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การรู้จักสงเคราะห์ซึ่งกันและกันละก็ เมื่อเขาขาดเราให้ ไม่มีใครคนไหนใจร้ายเกินไป เมื่อเราขาดแคลนอะไร เขาก็ให้เหมือนกัน ถ้าปฏิบัติได้อย่างนี้เราก็มีความสุข เพราะอาศัยการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

นี่สำหรับข้อที่ ๕ ท่านบอกว่า **ปัญญาสัมปทา** อันนี้สำคัญมาก จงเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยปัญญาฯนี้ไม่ใช่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ไม่ใช่ประโยชน์ พูดอย่างนี้เกลาเกินไป

หมายความว่า จะต้องรู้ต้องใช้ปัญญาว่า งานที่เราจะทำอย่างนี้ทำอย่างไรมันถึงจะดี และการเข้าไปหาคน มันถึงกาลถึงเวลาแล้วหรือยัง เขาว่างไหม เป็นโอกาสที่เราควรจะเข้าหาได้ไหม หรือการจะทำการงานก็เหมือนกัน ก่อนที่จะทำก่อนที่จะพูดต้องใช้ปัญญาพิจารณาเสียก่อน ว่ามันควรหรือไม่ควร ถ้าการจะทำมาค้าขายก็ต้องพิจารณาก่อนว่าไอ้การอย่างนี้มันจะขาดทุนหรือได้กำไรเพียงใด จงอย่าเล็งผลเลิศเฉพาะกำไรจงหาทางการขาดทุนเสียก่อน ถ้าหาทางการขาดทุนพบละก็เราก็หากำไรพบ ถ้ามองหาทางขาดทุนไม่พบ ไม่ซำกำไรไม่มีทุนก็หมด นี่การปฏิบัติการทำงานก็เหมือนกัน รัฐบาลการเป็นลูกจ้างต้องใช้ปัญญาทั้งหมด ไม่ใช่รับแต่คำสั่งอย่างเดียว เมื่อรับคำสั่งมาแล้ว ต้องใช้ปัญญาพิจารณาว่า คำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งนี้ ควรจะทำอย่างไรถึงจะดี ถึงจะไม่พลาด แม้การอยู่ในบ้านร่วมกันคนในบ้านก็เหมือนกัน การคบหาสมาคมการอยู่ร่วมกันก็ต้องใช้ปัญญาว่า ไอ้คนในเขตของเราทุกคนนี้มีความรู้สึกไม่เท่ากัน เวลานี้บางทีเรามีสุข เขามีทุกข์ ทางการกายและทางใจก็ต้องใช้ปัญญาพิจารณาว่าเวลานี้มันควรหรือไม่ควรในการทำการพูดอย่างนั้น ถ้าใช้ปัญญาพิจารณาก่อนทำไม่ว่าอะไรทั้งหมดไม่เป็นเหตุแห่งความทุกข์ มันมีแต่ความสุข อันนี้ก็ขอพูดกันง่าย ๆ แค่นี้แหละ

ที่นี้ต่อไปท่านบอกว่า **มิตตปฏิรูป** คือคนเทียมมิตร ไม่ใช่มิตรแท้ คือมิตรเลว ลักษณะของคนเทียมมิตร คือ มิตตปฏิรูปก็คือ

๑. คนปกอลอก หลอกกินเอาเปรียบเพื่อน เองง่าย ๆ อันนี้เคยทดลองในสมัยเป็นฆราวาสก็ลอง

ในสมัยเป็นพระกษัตริย์ แม้แต่พระนี่ ฉันทด้วยกันต้องออกสตาจ์ซื้ออาหารกินเวลากินก็ทำแกงกินข้าวๆ ไม่ค่อยควักสตาจ์ ๒ คราว ๓ คราว คนเอาเปรียบคนแบบนี้คบไปก็ไม่มีประโยชน์

๒. คนดีแต่พูดไม่ทำจริง พูดเก่งไอนั้นก็ดี ไอนี้ก็ดี แต่เอาจริงๆ หาความสามารถอะไรไม่ได้ นี่เขาเรียกว่าคนเทียมมิตร ไม่ใช่มิตรแท้

๓. ลักษณะหัวประจบ ชอบประจบยกย่องสรรเสริญท่านดีอย่างนั้นท่านดีอย่างนี้ เราก็ต้องสังเกตตัวเองที่เขายกย่องเราๆ มันดีจริงตามที่เขาพูดหรือเปล่า ถ้าเราไม่ดีจริง ก็จงเชื่อเถิดว่า เจ้านี้มาเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัว หวังจะใช้เราให้เป็นทาส หรือว่าหวังจะทำลายทรัพย์สินเอาทรัพย์สินที่เราหามาได้ โดยยากไปเป็นเครื่องใช้สอยของเขาแทนเราใช้เอง คนอย่างนี้ก็คบไม่ได้

๔. คนชักชวนไปในทางฉิบหาย โน่นชักชวนไปเป็นนักเลง อบายมุข ๔ ไปเป็นนักเลงหญิง ชักชวนไปในการดื่มสุราเมรัย ชักชวนไปในการเล่นการพนัน ชักชวนไปคบคนชั่ว สูดเฮโรอีน สูบกัญชา สูบยาฝิ่น ลักขโมย ไปทำลายต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปวงชนชาวไทย เป็นอันว่าคนที่แนะนำไปในทางที่ชั่วแบบนี้ ทางฉิบหายแบบนี้ จงเข้าใจว่าคนประเภทนั้นไม่ใช่มิตร เป็นคนเทียมมิตร เป็นผู้ทำลายความดี ทำลายอิสรภาพ ทำลายความสุข สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสว่า คน ๔ จำพวกนี้ไม่ใช่มิตรเป็นคนเทียมมิตร ไม่ควรคบ

เอาละบรรดาท่านทั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็หมดหน้ากระดาษเสียแล้ว ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณ์พูนผล จงมีแต่ทุกท่านสวัสดิ์